

001	66	76	96	96	63	36	36	13	13	10	7	5	3	0
000	66	76	96	96	63	36	36	13	13	10	7	5	3	0

Keskiviikkona 13. elokuuta 2014

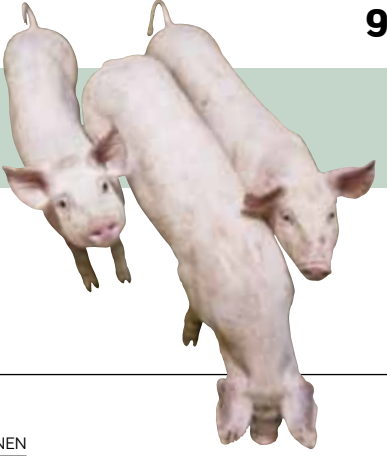
MAASEUDUN TULEVAISUUS

Ohrakontit perillä. Polar Oatsin kokeilu viljan viennistä Kiinaan merikonteissa onnistui. Lisätoimituksista käydään neuvotteluja. **Sivu 11**

Uusia tukia. Ensi vuoden uudistus tuo muassaan uusia hehtaarien perusteella maksettavia tukia. Uutta on myös rukiin tuotantosidonnainen tuki. **Sivu 18**

Punahome pilaa. Sateinen ja kostea alkukesä edisti homeiden muodostumista viljoihin. Siat ovat erityisen herkkiä homemyrkyille. **Sivu 16**

9

KARI SALONEN

Korjaa nämä tiedonjyväsivut talteen

Kansainvälisen viljaneuvoston mukaan maailmassa käytetään tällä satokaudella viljaa lähes 2 000 miljardia kiloa. Varastoon jää 18 miljardia kiloa.

Maailman viljasato paisuu

Pohjoisenpallonpuoliskon säät ovat suosineet viljanviljelijöitä ja laariin on kertymässä lähes ennätyssto. Isoa satoa povataan myös Suomeen ja Ruotsiin.

Viljaennusteissa on ollut poikkeuksellisen valoisa vire koko kesän ja ennustelaitokset ovat yksi toisensa jälkeen korottaneet satoarvioitaan. Kansainvälinen viljaneuvosto arvioi heinäkuun lopulla maailman tämän vuoden viljasadoksi 1959 miljardia kiloa, mikä jää enää 23 miljardia kiloa viime vuoden ennätyksestä.

Neuvosto korotti ennustetaan 10 miljardia kiloa kesäkuusta. Nousua on kaikissa viljoissa vehnästä maissiin.

Iso sato myös tarvitaan, jotta maapallon väki voidaan ruokkia. Viljaneuvosto laskee viljan kulutukseksi 1 941 miljardia

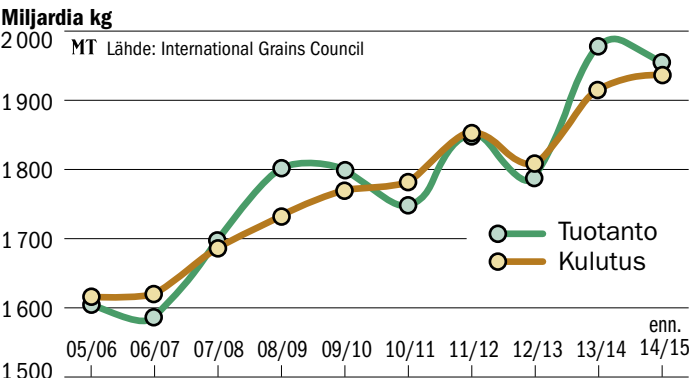
kiloa, jolloin varastoon jää vielä 18 miljardia kiloa.

Yhdysvaltojen maatalousministeriön Wasde-palvelu julkaisi oman sato- ja varastoennusteen tiistaina illansuussa. Ennakoarvio oli, että ministeriö korottaa vielä satoennusteitaan.

Etenkin maissista odotetaan historiallisen isoa satoa Yhdysvalloissa lähes ihanteellisen kasvukauden ansiosta. Keskimääräinen hehtaarisato saattaa nousta 10,5–11 tonniin hehtaarilta. Myös soija on hyötynyt keskikesän sateista.

Isoa satoa odotetaan myös

Viljan tuotanto ja kulutus maailmassa

Euroopassa. Ranskassa syysviljat on puitu ja kevätohratkin saatiin pois viikonloppuna. Vehnäsadosta näyttää muodostuvan odotettuaakin parempi, jopa yli 38 miljardia kiloa.

Myös Ranskan maissipellot voivat hyvin muutama viikko

ennen puintien käynnistymistä. Kasvustoista 84 prosenttia on hyviä tai erinomaisia. Myös Saksassa on nostettu viljaentuvan odotettuaakin parempi, jopa yli 38 miljardia kiloa.

EU:n rapsisadosta on tulossa historian suurin, yli 23 miljardia kiloa.

Ruotsissa suurin sato vuosikymmeneen

Ruotsissa viralliset satoennusteet saadaan tämän viikon lopulla, mutta ennakkotietojen mukaan viljasato olisi kasvamassa 5,75 miljardiin kiloon, mikä olisi suurin sato yli vuosikymmenen, Lantmännen-ketju arvioi Sydsvenskan-lehdelle viikonloppuna.

Ruotsin vilja-aitassa Skoonessa puinnit ovat jo yli puolenvälin. Rapsin sadot ovat olleet pettymys ja ohraassa ja vehnässä on niukasti valkuaisia, mutta viljojen hehtaarisadot ovat olleet isoja.

Venäjällä puinnit ovat hyvässä vauhdissa ja sadosta näyttää muodostuvan iso, yli 100 miljardia kiloa.

Viikonloppuun mennessä oli korjattu runsas kolmannes kylvälästä ja talteen on saatu 56 miljardia kiloa viljaa, josta

vehnää 44 miljardia kiloa.

Valko-Venäjällä lähennellään ensimmäistä yli 10 miljardin kilon viljasatoa ja sodasta kärsineen Ukrainan viljasatokin lieenee historian toiseksi suurin.

Kiinassa maissisato on jäämässä 200 miljardiin kiloon, kun viime vuonna sadoksi arvioitiin 203 miljardia kiloa. Jos niin käy, maissisato supistuu ensimmäisen kerran yli viiteen vuoteen.

Australiassa on odotettu pelon sekaisin tuntein El Nino-sääilmiön voimistumista, mutta toistaiseksi pelko on ollut turhaa. Sadosta näyttää muodostuvan lähes viime vuoden veroinen.

Argentiinassa kylvöt on tehty ja viljat hyvässä kasvussa. Vehnää on kylvössä viime vuotta enemmän, mikä kasvattaa satoa ja samalla vientiä Brasiliaan, mikä on pois yhdysvaltalaiselta

vehnältä. Brasilia on maailman suurimpia vehnän tuojia.

Maailmanmarkkinahinnat alhaalla

Viljojen maailmanmarkkinahinnat ovat olleet laskussa toukokuusta lähtien ja alamäki on jatkuut, kun satoennusteita on nostettu. Lisäksi Krimin, Ukrainan ja Gazan kriisit ovat luoneet epävarmuutta ja painavat hintoja.

Euroopassa Pariisin hyödykeporssin vehnäfutuuri on vajonnut alle 180 euroon tonnilta ja samalla alimmilleen neljään vuoteen.

Chicagossa tilanne on samanlainen. Rehuvehnän uuden sadon noteeraus on pysytellyt toista kuukautta 150 euron tuntumassa tonnilta.

Viljaporssien elokuun alkupäivien hintataso on edellisinä vuosina näyttänyt pitkälti

suuntaa koko loppukaudelle seuraavaan kevääseen saakka. Isot hintamuutokset on koettu ennen elokuun alkua.

Suomessa elokuun alun hintatarjoukset ovat 20–30 euroa alempia tonnilta kuin vuosi sitten.

Leipävehnästä maksetaan puintien kynnyksellä suunnilleen yhtä paljon kuin edellisen hintanotkahduksen aikaan 2010. Ohra on halvempaa ja ruis ja kaura puolestaan kalliimpia kuin neljä vuotta sitten.

Vuosina 2011–2013 viljojen puintien aikaiset hinnat olivat kymmeniä euroa tonnilta tämän hetken tarjouksia korkeampia.

Huipulla käytiin 2012, jolloin vehnäästä maksettiin yli 200 euroa tonnilta elokuussa ja rehuohrasta ja kaurastakin lähes 200 euroa.

VEIKKO NIITYMÄÄ

Ohraa riittää täpärästi kotimaan tarpeisiin

Kolmesta pääviljasta vehnästä, ohraasta ja kaurasta on tulossa keskinkertainen sato. Laariin kertyy viljaa kuitenkin niin paljon, että kotimaan tarpeisiin riittää raaka-ainetta ja vientiin liikenee vielä liki miljardi kiloa.

Maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskus Tike arvioi satokauden ensimmäisessä ennakoarviossa kolmen viikkoa sitten Suomen tämän vuoden viljasadoksi lähes neljä miljardia kiloa.

Se on toteutuessaan satakunta miljoonaa kiloa viime vuotta vähemmän, mutta ylittää edellisten kolmen vuoden sadot.

Rukiin sato alittaa tuttuun tapaan kulutuksen. Tike povaa 67 miljoonaa ruiskiloa, mikä on kaksi kolmasosaa kotimaan sadan miljoonan kilon tarpeesta.

Viimeksi rukiissa oltiin omavaraisia vuonna 2000 ja sitä ennen 1990.

Ohran sato näyttää viljoista niukimmalta suhteessa kotimaan tarpeeseen. Tiken heinäkuun arviossa ohrasadoksi arvioitiin

1,74 miljardia kiloa, kun kulutus on viimeisimmän, kauden 2012–2013, tilaston mukaan 1,57 miljardia kiloa.

Ohran käyttö on saattanut vähentyä parissa vuodessa. Sikatalouden ahdinko on vähentänyt rehunkulutusta.

Kauraa riittää vientiin, vaikka sato on jäämässä 130 miljoonaa kiloa viime vuotta pienemmäksi. Heinäkuussa sadoksi arvioitiin 1,06 miljardia kiloa, kun kotimaan elintarvike- ja rehtarpeisiin riittää 600 miljoonaa kiloa.

Vehnän sato näyttää alustavien ennusteiden mukaan

paisuvan ensimmäisen kerran yli miljardiin kiloon. Tike arvioi syys- ja kevätvehnän sadoksi 1,03 miljardia kiloa.

Kaudella 2012–2013 vehnää kulutettiin kotimaassa hieman kauraan enemmän, 654 miljoonaa kiloa. Vientiin liikenee ennusteen mukaan liki 400 miljoonaa kiloa vehnää.

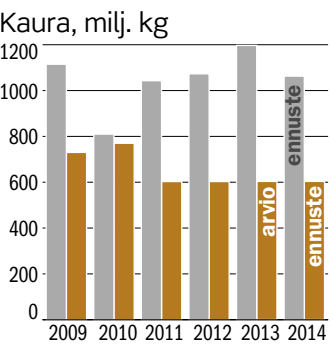
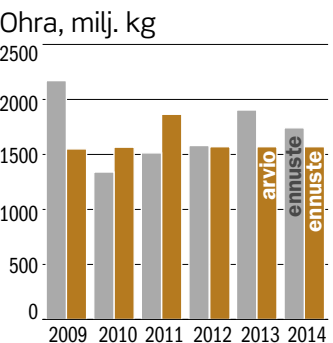
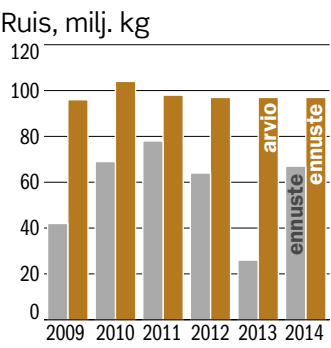
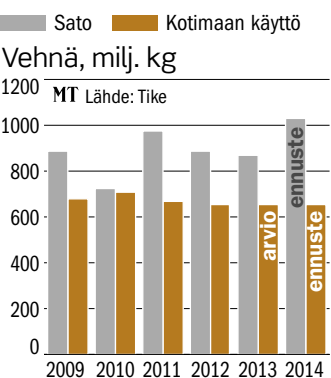
Lähiiviikkojen säät ratkaisevat, minkälaista viljaa saadaan talteen. Keski-Euroopassa heinäkuu oli poikkeuksellisen sateinen ja iso osa Ranskan vehnäsadosta päättyi rehuksi. Sateista oli myös Saksassa ja Puolassa.

Rehu- ja leipävehnän hintaero on revennyt yli 20 euroksi tonnilta, kun vuosi sitten eroa oli muutama euro.

Viime viikolla Euronext-pörssi päätti, että Pariisissa noteerattavilla vehnäfutuureilla voi käydä kaupaa vehnästä, jonka sakoluku on vähintään 170. Markkinoilla hämmästeltiin, löytyykö tällaiselle alhaisen sakoluvun leipäviljalle ostajia.

VEIKKO NIITYMÄÄ

Viljojen sato ja kotimaan käyttö 2010–2014

Maatilat myivät viljaa teollisuuteen tai välittäjille yhteensä kaksi miljardia kiloa viime satokauden aikana. Se vastaa puolta viime kesän runsaan neljän miljardin kilon viljasadosta.

Toinen puoli käytettiin tiloilla rehuksi ja siemeneksi.

Tiken maanantaina julkaiseman tilaston mukaan teollisuus käytti juuri päättyneen satovuoden aikana kotimaista ja ulkomaista viljaa yhteensä 1,3 miljardia kiloa.

Lähes puolet teollisuuden käyttämästä viljasta päätyi rehutehtaille.

Elintarviketeollisuus käytti kolmasosan ja loppu, vajaa neljännes, tarvittiin muuhun teolliseen tuotantoon.

Kesäkuun lopussa päättyneen kauden aikana viljaa tuli kauppaan lähes tarkasti kaksi miljardia kiloa.

Rypsiä ja rapsia ostettiin 60 miljoonaa kiloa.

Varastot kutistuvat

Uuteen satokauteen lähdeittäessä varastotilanne on hieman viime vuoden kesää heikompi. Teollisuuden ja kaupan varastoissa oli kesäkuun lopussa 450 miljoonaa kiloa viljaa, mikä on 41 miljoonaa kiloa vähemmän kuin vuosi sitten.

Ohraa oli varastossa eniten, 160 miljoonaa kiloa. Kauraa oli 130 ja vehnää 120 miljoonaa kiloa ja ruista 30 miljoonaa kiloa. Niillä pärjätään alkusyksyyn.

Myös rypsiä ja rapsia oli varastossa hitusen vuoden takaisista vähemmän, noin 9 miljoonaa kiloa.

Teollisuus osti kaikkia pääviljoja yli puoli miljardia kiloa viime vuonna.

Vehnää korvattiin ohralle rehussa

Vehnää ostettiin 570 miljoonaa kiloa, mikä vastaa kahta kolmasosaa vehnäsadosta. Teollisuus

vähensi reippaasti rehuvehnän käyttöä, mutta leipävehnää hankittiin lähes entiseen malliin.

Ohra on edelleen ykkönen viljakaupassa. Tiloilta toimitettiin teollisuuteen ja kauppaan vuoden aikana 850 miljoonaa kiloa ohraa, mikä on 45 prosenttia viime syksyn ohrasadosta.

Rehuteollisuus hankki 240 miljoonaa kiloa ohraa ja muuhun teolliseen käyttöön kuten mallastukseen päätyi 300 miljoonaa kiloa.

Kaura poikkeaa kahdesta muusta viljasta sikäli, että pääosa tiloilta lähtevästä 590 miljoonasta kaurakilosta viedään. Kotimaan elintarviketeollisuus hankki 70 ja rehutehtaat edellisvuoden tapaan 170 miljoonaa kiloa kauraa.

Ruista ostettiin maataloilta kuluneena satovuonna 19 miljoonaa kiloa, mikä kattaa alle viidenneksen leipureiden tarpeesta.

VEIKKO NIITYMÄÄ